

Vlc. m. Tjinkul ne vjeruje skolstvu na hrvatskom jeziku !

miercuri, 26 septembrie 2012

{xtypo_quote}Za vrijeme obilaska predsjednika Ive Josipovića, u karakovskim selima Lupak, Klokoti i Ravnik nalazio se i jedan reporter HRT-a, koji je iz Hrvatske doputovao pratiti ovaj događaj.

U svom spremljenom materijalu za Hrvatski radio stoji i jedan intervju s naravnim lupakim veleasnim Marijanom Tjinkulom.

Jedan znatni dio razgovora posvećen je problemu njegovanja hrvatskog jezika u naravnim kolama i vrti ima. Iz navedenog teksta proizlazi da je katolička crkva tijekom godina, po mišljenju vl. Tjinkula, imala najveću ulogu u sačuvanju hrvatskog jezika i oživljavanju hrvatskog duha u Karakovima i da je u novije vrijeme tome pripomogla desetorica poslanih u Italiju iz matice nam Hrvatske. U nastavku govori o prodiru rumunjskih riječi u naravni stari hrvatski govor, fenomen koji djeluje i za vrijeme austro-ugarske kolonizacije – ovoga puta s njemačkim i maarskim jezicima utjecajima.

Ako sve do sada biva jasno ono što se htjelo reći, u nastavku razgovora konfuzija, nažalost, preuzima glavnu riječ. Unato tome što se, na prvi pogled, žali što sve e i rabimo rumunjske riječi umjesto hrvatskih, vl. Tjinkul protivi i kolima na hrvatskom jeziku. Argument koji stoji iza tog protivljenja jest neadaptacija u enika ovih kola u daljnjem nastavnom procesu na rumunjskom jeziku. Kao takvo, budući da od malih nogu u imo unutar naravne obitelji jedino naravno "stari" hrvatski jezik, mora se, odnosno od vrtića pa nadalje, u Italiju isključivo na rumunjskom jeziku. Zašto se mora po etici od samog vrtića? Zato što budući im u Italiji "je dosta teško na početku kole, djeci da mogu objasniti, da ih mogu u Italiji sve materije, sve predmete na rumunjskom jeziku, ne?" – objašnjava retoričkim pitanjem naravni sve enik.

Ali, zašto moraju biti svi predmeti na rumunjskom jeziku, ili pak na hrvatskom jeziku? Ne bi lakše bilo naravnim djecama ako bi u kolima postupno napravili prijelaz od naravnog starog govora prema standardnom hrvatskom jeziku i u isto vrijeme upoznali i rumunjski standardni jezik? To je oduvijek bila i pozicija Zajedništva Hrvata što se kolstva tiče: uvesti dvojezični nastavni sustav predavanja u sve naravne kole. Na taj način naravna bi djeca nesputano mogli u Italiji na rumunjskom jeziku sve predmete važne za daljnje pohađanje viših školskih ustanova u Rumunjskoj, a s druge strane usavršavali bi i naravni maternji hrvatski jezik. Tek onda bi "kurent" možda postala "struja"...

Zato, ali i zbog drugih važnih razloga, borili smo se toli-ko godina za opstanak ravnog gimnazijalnog ciklusa, kojeg smo s tolikom zanosom nazivali "dvojezični", iako to službeno nije nikada bilo potvrđeno... ali ni službeno poređeno! Od svih karakovskih sela, Ravniku je tada najviše bila potrebna dvojezična nastava u kolima. U Ravniku, u običnom karakovskom govoru koriste se rumunjske riječi i rumunjske tvorenice u vealarnom ritmu i pitanje je samo vremena kada će ovo selo postati drugo Jabal i u pogledu jezika izražavanja. Unato tome, tamošnja se kola zatvorila... Danas, novi rumunjski zakon obrazovanja više ne dopušta dvojezični sustav u nastavnom procesu; nacionalne manjine mogu odabrati između integralne nastave na rumunjskom jeziku ili nastave na maternjem jeziku. Izgleda da je taj zakon po volji lupakome sve eniku, koji se od samoga početka stavlja na stranu rumunjske nastave, jer ako bi ona bila na hrvatskom: "onda bi djeca bila isključena, da ne mogu nikuda i: ni na fakultete, ni u gimnaziju, nikuda";

U svom izlaganju, vi . Tjinkul spominje i postoje u dvojezi nu gimnaziju iz Karaševa za koju tvrdi da je samo nazivom dvojezi na, a da predavanja su u biti na rumunjskom jeziku. Za nju dalje tvrdi da ima najslabiji u enici jer nema konkurencije (!?). Sada sam u totalnoj zabludi! Pa, sami tvrdite da je na toj gimnaziji nastava na rumunjskom jeziku, a ipak su u enici najlošiji – zna i da nije ovo najbolje riješenje za naše u enike, ne? Crkva, iako joj dugujemo puno u o uvanju našeg hrvatskog jezika, danas nema više snage da ga sama štiti od sve žeših napada novorumunjskih tvorenica. Crkva ne može sama sprije iti daljnju degradaciju našeg govora jer u svom arsenalu ne posjeduje ono banalno, ali efikasno oruđe zvano „gramatika“.

Problemi vezani za školstvo u našim prostorima nisu neznatni i stalno nam se neki novi javljaju. Da bismo ih riješili u našu korist, radi opstajanja našeg identiteta, moramo svi imati sli an pogled na budu nost. Ne budemo imali to u vidu, sav trud nekadašnjih sve enika i profesora uložen u o uvanju hrvatskog jezika postat e uzaludan.

Daniel Lucacela